

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/57/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118215948
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8118215948.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochta a členov senátu JUDr. Gabriely Vílágiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobcu Q.. K. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, XXX XX I., právne zastúpený advokátom JUDr. Anna Drugdová, so sídlom Námestie Slobody 25, 066 01 Humenné, proti žalovanému Q. C., C., so sídlom N. XX, XXX XX E., Q.: XX XXX XXX, právne zastúpený advokátom JUDr. Ján Šoltés, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, o zaplatenie finančného zadostučinenia vo výške 2.129,43 Eur, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 11Csp/217/2018-167 zo dňa 26. júna 2020 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prešov, č.k. 11Csp/217/2018-203 zo dňa 24. novembra 2020, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok v spojení s opravným uznesením v I. vyhovujúcom výroku a v II. zamietavom výroku nad sumu 980,-Eur.
- II. Vo zvyšnej časti II. zamietavého výroku rozsudok v spojení s opravným uznesením mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 980,- Eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- III. Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu z prisúdenej sumy s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením rozhodol tak, že:
„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 100 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
II. Žalobu v prevyšujúcej časti zamietla.
III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ale len z prisúdenej istiny.“
2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 52 ods. 1, 3, 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.
3. Rozsudkom č.k. 12Co/78/2019-127 zo dňa 12.12.2019 Krajský súd v Prešove ako odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 50,- Eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšnej napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania rozsudok

zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že napriek tomu, že rozhodnutiami súdu prvej inštancie bolo už právoplatne rozhodnuté o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov poskytnutých žalobcovi, súd prvej inštancie sa opätovne zaoberal posúdením ich bezúročnosti a bezpoplatkovosti, a to aj vo svetle rozhodnutí Najvyššieho súdu SR vydaných po právoplatnosti predmetných rozhodnutí, čo odvolací súd vyhodnotil ako nesprávny postup. Uviedol, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o splnení podmienok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a jeho výšky mal byť viazaný predchádzajúcimi právoplatnými rozhodnutiami, preto opätovné posúdenie náležitostí spotrebiteľských zmlúv nebolo správne, rovnako aj prihliadanie na najnovšiu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR bolo irelevantné, pretože o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutých spotrebiteľských úverov bolo rozhodované podľa právneho stavu v čase, kedy súd rozhodoval o podaných žalobách voči žalobcovi ako spotrebiteľovi. Z uvedeného dôvodu mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav vo vzťahu k zamietnutej časti žaloby v prevyšujúcej časti, preto bolo potrebné v tejto časti rozsudok zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v ktorom mal opätovne posúdiť splnenie podmienok a výšku primeraného finančného zadosťučinenia. Rozsudok súdu prvej inštancie zrušil rovnako aj vo výroku o trovách konania, keďže ani v tomto prípade nebolo rozhodnuté správne, pričom nebolo ani bližšie špecifikované v čom videl súd prvej inštancie naplnenie dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 Civilného sporového poriadku, preto aj v tomto výroku musel rozsudok zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Po zrušení a vrátení veci súd prvej inštancie uviedol, že s vysvetlením odvolacieho súdu o irelevantnosti rozhodnutí Najvyššieho súdu SR a rozhodovaní súdov podľa vedy platného právneho stavu sa nemôže stotožniť. Poukázal na to, že právny stav sa totiž nijako nezmenil, rozdielny bol len výklad príslušného zákonného ustanovenia. Pokiaľ sudy použili nesprávny výklad ustanovenia, kvôli ktorému neboli žalovanému priznané nároky vyplývajúce zo zmluvy a podľa odvolacieho súdu sa má žalobcovi priznať uplatnený finančný nárok, tak to považuje za extrémne nespravodlivé a v rozpore s princípom spravodlivosti, ktorý patrí k základným princípom štátu. Výšku finančného zadosťučinenia súd určuje vlastnou úvahou, ktorú podrobne rozobral v bodoch 23. až 32. odôvodnenia, no napriek tomu, že podľa jeho názoru neboli dané zákonné dôvody, odvolací súd v zamietajúcej časti rozsudok zrušil a vrátil na nové rozhodnutie. Pokiaľ odvolací súd zastáva názor o dôvodnosti priznania vyššieho nároku, nič mu nebránilo vo veci meritórne rozhodnúť, keďže žiadne dokazovanie sa už vykonávať nemá, a takýmto postupom sa konanie zbytočne predlžuje a predražuje. Ďalej za nesprávnu považoval aj argumentáciu o reparačnej funkcii primeraného finančného zadosťučinenia, ktorá je typická pre inštitút náhrady škody. Rozhodne nesúhlasil s tým, aby jeho výška mala zodpovedať výške, o ktorú bola žaloba v predchádzajúcich sporoch zamietnutá, pretože nemôže slúžiť na neprimerané obohacovanie sa spotrebiteľa. Poukázal na to, že žalovaný bol už postihnutý tým, že nemá nárok na žiadnu odplatu za úver, a preto je nesprávne, aby primerané finančné zadosťučinenie malo zodpovedať výške nepriznanej odplaty, čo by bolo aj v rozpore so všeobecne platnou právnou zásadou ne bis in idem. Pokiaľ ide o argumentáciu týkajúcu sa neprimeranej komunikácie žalovaného, tak postrádal súvislosť s predchádzajúcimi súdnymi spormi, z ktorých sa odvíja uplatnený nárok. Zastával názor, že významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je to, o aké vážne porušenie práva spotrebiteľa išlo, preto opätovne vyhodnotil závažnosť porušenia povinností v jednotlivých úverových zmluvách. V prípade konania 13Csp/92/2016 zohľadnil skutočnosť, že žalovaný nekoncepoval zmluvu, pretože len vstúpil už do rozbehnutého súdneho procesu, čo podstatne znižuje mieru zodpovednosti, ale zároveň jej ho nezbavuje, keďže mal možnosť žalobu zobrať čiastočne späť. Napokon zohľadnil aj to, že sám žalovaný porušil svoju zákonnú a zmluvnú povinnosť, keďže právny predchodca žalovaného bol nútený žalovať ho, keďže nevrátil ani len istinu úveru, a tento stav pretrváva aj v súčasnosti, keďže podľa správy žalovaného, ktorej hodnovernosť potvrdila právna zástupkyňa žalobcu, aktuálne jeho dlh na istine úveru činí 765,30 Eur. Po zohľadnení všetkých skutočností považoval za primerané finančné zadosťučinenie sumu 50,- Eur, pokiaľ ide o súvislosť s týmto konaním. Ďalej uviedol, že podľa jeho názoru v prípade zmlúv riešených v spore 8Csp/92/2016 a 16Csp/122/2016 k žiadnemu porušeniu práva žalobcu nedošlo, avšak vzhľadom na právny záver odvolacieho súdu bol donútený odvolacím súdom priznať žalobcovi finančné zadosťučinenie aj v súvislosti so zisteniami v týchto sporoch, pričom pri rozhodovaní o výške nároku v súvislosti s uvedenými dvomi spormi zohľadnil, že žalovaný sa stal žalobcom až po začatí konaní, spornú zmluvu nekoncepoval, pričom prihliadal aj na to, že žalobca si nespĺnil svoju zákonnú a zmluvnú povinnosť a veriteľovi v čase podania predchádzajúcej žaloby nevrátil ani istinu úveru. Vo vzťahu k ujme, ktorá mala byť žalobcovi spôsobená v súvislosti s uzatvorením predmetných úverových zmlúv právna zástupkyňa poukázala len na psychickú ujmu, ktorú vysvetlila tým,

že bol vystavený právnej neistote a musel sa aktívne brániť v príslušných súdnych sporoch, v ktorých boli voči nemu uplatňované nezákonné nároky, s čím však súd prvej inštancie nesúhlasil, pretože bol to práve žalobca, ktorý si nesplnil svoj záväzok, keď nevrátil ani len istinu úveru. Žalovaný, resp. jeho právny predchodca si úplne legitímne musel uplatniť nárok voči nemu na súde. Keďže prechádzajúci rozsudok v časti o zaplatenie 50,- Eur sa stal právoplatným, novým rozhodnutím priznal žalobcovi len 100,- Eur a žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol.

5. Písomné vyjadrenie žalobcu predložené 3 dni pred pojednávaním, v ktorom poukázal na pripojenú elektronickú komunikáciu a v ktorom uviedol, že v súčasnosti má už všetky záväzky uhradené považoval za irelevantné. Uvedený postup žalobcu vyhodnotil ako rozporný so zásadou sudcovskej koncentrácie. Dané vyjadrenie totiž obsahuje nové skutkové tvrdenia a listinné dôkazy, ktoré žalobca napriek tomu, že k poslednej komunikácii so žalovaným došlo 04.11.2019 nepredložil. Pri dodržaní zásady rovnosti zbraní strán by musel pojednávanie odročiť a dané podanie s listinnými dôkazmi doručiť žalovanému za účelom jeho vyjadrenia. V tejto súvislosti upozornil, že sudcovská koncentrácia konania platí aj pre spotrebiteľa, ak je zastúpený advokátom, čo je tento prípad. Z uvedených dôvodov preto na toto ďalšie skutkové tvrdenie neprihliadal.

6. O trovách konania rozhodol tak, že v danom prípade výška prisúdenej istiny závisela od úvahy súdu, preto vychádzal zo záveru, že žalobca bol v spore úspešný a z toho dôvodu mu priznal nárok na plnú náhradu trov konania, ktorý sa však bude odvíjať len od výšky prisúdenej istiny. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

7. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, a to proti výrokom I. a III.. Odvolanie podal z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia. Namietal, že žalobca nemá voči nemu žiaden nárok, nakoľko predpokladom priznania finančného zadosťučinenia je úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti spotrebiteľom, ktorým je aktívne konanie spotrebiteľa a úspešné uplatnenie konkrétneho nároku, čo však v predmetnom prípade nie je splnené. Namietal, že žalobca v podanej žalobe nešpecifikoval, a taktiež nekonkretizoval ani len jedno spotrebiteľské právo, ktoré malo byť porušené a pre ktoré by mu mal prináležať nárok titulom primeraného finančného zadosťučinenia. Uviedol, že formálne nedostatky zmluvy nepredstavujú porušenie práv spotrebiteľa a bezúročnosťou úveru žiadne práva žalobcu ako spotrebiteľa porušené neboli, preto mu nevznikol ani nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Ďalej poukázal na jeho dostatočné sankcionovanie bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, preto je neprípustné, aby bol sankcionovaný druhýkrát v podobe znášania zadosťučinenia v prospech strany profitujúcej z bezúročnosti. Rovnako mal za to, že nie je splnená ani druhá podmienka a to, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. V tomto smere poukázal na to, že zmluvy boli uzatvorené medzi žalobcom a jeho právnym predchodcom, teda zmluvné podmienky nekreoval, preto sa nemohol dopustiť porušenia práv žalobcu. V predmetnom prípade tak neprichádza do úvahy ani reparačná funkcia daného inštitútu, ktorá je charakteristická pre inštitút náhrady škody. Uviedol, že predmet sporu vymedzuje žalobca, a jeho úspech v pôvodných konaniach nemôže predstavovať peňažnú ujmu na strane spotrebiteľa ako protistrany, a jeho právny predchodca využil svoje ústavné právo a právo na zaplatenie pohľadávky. Poukázal na to, že, z výsluchu žalobcu pred súdom prvej inštancie bolo riadne preukázané, že mu žiadna ujma nevznikla. Záverom poukázal na nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 44/2020, podľa ktorého je potrebné ochranu spotrebiteľov potrebné interpretovať triezvo. Rovnako nesúhlasil ani s výrokom o trovách konania, keďže žalobca bol v prevažnej miere neúspešný, preto mu mal súd priznať náhradu trov konania voči žalobcovi. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu a prizná mu voči žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

8. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie aj žalobca, a to proti výroku II.. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. f), h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Uviedol, že súd prvej inštancie sa nepridržiaval právneho názoru odvolacieho súdu a vo svojom rozhodnutí opätovne vyhodnotil sporné náležitosti zmlúv. Namietal, že rozhodnutie a závery súdu prvej inštancie sú v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa a zdôvodnenie priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 50,- Eur neobstojí, pretože výšku viazal na konštatovanie nepoškodení práva spotrebiteľa aj napriek existencii právoplatných rozhodnutí súdu, ktoré deklarujú opak a súčasne, aj na nevzniknutie ujmy, nevzniknutie bezdôvodného obohatenia a ani škody. Mal za to, že súd prvej inštancie účel a zmysel finančného zadosťučinenia neposúdil správne a nesprávne a tento inštitút

aj nesprávne vyložil. Opakovane poukázal na rozhodovaciu činnosť súdov v súvislosti s primeraným finančným zadosťučinením. Poukázal na bod 21. odôvodnenia, kde súd prvej inštancie na jednej strane sám konštatuje a poukazuje na rozhodovaciu činnosť odvolacieho súdu, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný, základ nároku na finančné zadosťučinenie je daný, pričom v nasledujúcich bodoch sám spochybňuje právny základ tohto nároku. Vo vzťahu k záverom uvedeným v bode 22. odôvodnenia poukázal na ich rozpornosť s názorom vysloveným v rozhodnutí ÚS SR, sp. zn. II. ÚS 229/2017-15, ako aj na to, že žalovaný by mal nárok na odplatu v primeranej výške, pokiaľ by neporušoval ustanovenia právnych predpisov týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa, pričom takéto správanie nie je výnimkou, preto boli prijaté právne inštitúty, ktoré majú žalovaného a ostatných dodávateľov odrádzať od takéhoto konania. K bodu 23. odôvodnenia uviedol, že súhlasí s tým, že pre rozhodnutie v tejto veci má právny význam len to, k akému porušeniu spotrebiteľského práva alebo povinnosti došiel súd v predchádzajúcich konaniach, ale za právne významnú skutočnosť považuje aj nátlakové konanie a neprimeranú komunikáciu zo strany žalovaného, ktorá sa neskončila právoplatným rozhodnutím súdu, pretože bol povinný „strážiť“ žalovaného, ktorý opakovane nesprávne zaúčtoval splátky, a napriek tomu, že súdnym rozhodnutím priznaný dlh mal už splatený, zasielal mu listy, v ktorých mu hrozil návštevou jeho domácnosti. Takýto postup vníma ako agresívnu obchodnú praktiku. Pokiaľ ide o zákonnú koncentráciu konania uviedol, že na uvedené nekalé obchodné praktiky poukazoval prostredníctvom svojej právnej zástupkyne už pred vydaním prvého rozsudku, ako aj v odvolaní, preto mal za to, že neboli z jeho strany predložené žiadne také listinné dôkazy, ktoré by žalovaný nepoznal, nakoľko išlo o ich vzájomnú komunikáciu. Nesúhlasil s tým, aby súd prvej inštancie vykladal v jeho neprospech odôvodnenie predchádzajúcich súdnych rozhodnutí, na ktoré nemal žiaden dosah. Zdôraznil, že predchádzajúce súdne rozhodnutia boli potvrdené odvolacím súdom, čo je podľa jeho názoru významná skutočnosť, ktorá by mala mať vplyv na možnosť „komentovania“ týchto pôvodných rozhodnutí. Rovnako nesúhlasil s tvrdením v bode 28. odôvodnenia o nekoncipovaní zmluvy žalovaným, čím by sa mala podstatne znižovať jeho miera zavinenia, a v tomto smere poukázal na tvrdenie odvolacieho súdu v rozhodnutí zo dňa 12.12.2019. Keďže na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je nevyhnutné, aby došlo k vzniku ujmy, nie je možné súhlasiť ani s konštatovaním v bode 31. odôvodnenia. Mal za to, že ak v minulosti bola priznaná výška finančného zadosťučinenia ako rozdiel medzi sumou žalovanou a priznanou, aj v danom prípade sú splnené zákonné podmienky. Mal za to, že primerané finančné zadosťučinenie má odradzovať žalovaného v takýchto konaniach, čo celková suma za tri preukázané prípady porušenia práv vo výške 150,- Eur určite nezabezpečí. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie alebo rozsudok v napadnutej časti zruší a vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného vyjadril tak, že rozhodnutím Krajského súdu v Prešove zo dňa 12.12.2019 odvolací súd zároveň konštatoval, že v predmetnom prípade právoplatným ukončením predchádzajúcich konaní vo veciach sp. zn. 8Csp/92/2016, 13Csp/92/2016 a 16Csp/122/2016 bol naplnený prvý predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie, pričom sa zároveň už vysporiadal aj s námietkou nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného a nedostatkom aktívnej legitímácie žalobcu. Z uvedeného dôvodu mal za to, že tieto skutočnosti napadnuté žalovaným v odvolaní už boli odvolacím súdom vyhodnotené a uzavreté, a preto ide o tvrdenia, ktoré nemohli byť ani súdom prvej inštancie po vrátení veci posúdené iným spôsobom. V žalovaným napadnutom rozsahu považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne a v súlade s vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu, ktorým je súd prvej inštancie viazaný.

10. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

11. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a došiel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

12. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

13. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

14. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Podmienky vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie sú formulované v ustanovení § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne na to, aby žalobcoví mohlo byť priznané právo na primerané finančné zadosťučinenie. Z poslednej vety uvedeného zákonného ustanovenia tak možno vyvodíť, že týmito podmienkami sú: (i) úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej predmetným zákonom alebo osobitnými právnymi predpismi a (ii) domáhanie sa primeraného finančného zadosťučinenia od subjektu, ktorý zodpovedá za porušenie konkrétneho práva alebo povinnosti.

15. Odvolací súd poukazuje na to, že s kumulatívnym splnením podmienok uvedených v predchádzajúcom bode sa podrobne vysporiadal už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí, č.k. 12Co/78/2019-127 zo dňa 12.12.2019, a to konkrétne v bodoch 19. až 22. odôvodnenia, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. Rovnako odvolací súd poukazuje na uvedené rozhodnutie, a to aj vo vzťahu k opätovne vznesenej námietke neexistencie pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, s ktorou sa vysporiadal už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí. Vzhľadom na to, že žalovaný neuviedol také skutočnosti, s ktorými by sa už odvolací súd v tomto smere nevysporiadal, odvolací súd nepovažuje za potrebné sa na tomto mieste opätovne zaoberať skúmaním kumulatívneho splnenia uvedených podmienok a otázkou pasívnej vecnej legitímácie, preto odkazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutie.

16. Vo vzťahu k námietke žalovaného o absencii aktívnej vecnej legitímácie žalobcu odvolací súd uvádza, že ani v tomto prípade nebolo možné vyhodnotiť uvedenú námietku ako dôvodnú. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplynulo, že priamo žalobca v troch pôvodných konaniach úspešne uplatnil porušenie jeho práv ustanovených osobitnými právnymi predpismi. Z uvedeného dôvodu preto len žalobcovi prislúchalo právo domáhať sa od žalovaného práva na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, a teda len žalobcovi prislúchala a prislúcha aktívna vecná legitímácia v predmetnom konaní.

17. Vzhľadom na prijatý záver o splnení všetkých kumulatívnych podmienok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia bolo potrebné rozhodnúť o výške priznaného primeraného finančného zadosťučinenia. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí napriek právnemu názoru vyslovenému odvolacím súdom v rozhodnutí zo dňa 12.12.2019 opätovne vykonal súdny prieskum spotrebiteľských zmlúv uzatvorených medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, a to aj s dôrazom na judikatúru Najvyššieho súdu SR vydanú po právoplatnosti rozhodnutí v pôvodných konaniach, pričom mal za to, že žalobcovi prináleží primerané finančné zadosťučinenie len vo výške 50,- Eur (vo vzťahu k pôvodnému konaniu sp. zn. 13Csp/92/2016) a z ostatných dvoch pôvodných konaní (sp. zn. 8Csp/92/2016 a sp. zn. 16Csp/122/2016) mal za to, že žalobcovi neprináleží primerané finančné zadosťučinenie, avšak vzhľadom na tvrdené „donútenie odvolacím súdom“ priznal žalobcovi ďalších 50,- Eur, t.j. spolu mu napadnutým rozsudkom priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100,- Eur, a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Odvolací súd sa na jednej strane stotožnil s výškou priznaného primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 100,- Eur, avšak na strane druhej so zamietnutím žaloby v prevyšujúcej časti sa nestotožnil, nakoľko má za to, že vzhľadom na vykonané dokazovanie žalobca má nárok na priznanie vyššej sumy primeraného finančného zadosťučinenia ako vo výške 100,- Eur, resp. po právoplatnosti prvého výroku rozsudku súdu prvej inštancie zo 12.04.2019, ktorým bolo

žalobcovi priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške 50,- Eur, t.j. spolu vo výške 150,- Eur zo všetkých troch pôvodných konaní.

18. Odvolací súd tak poukazuje na to, že pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia je všeobecne potrebné prihliadať jednak na preukázateľné porušenie práva žalobcu ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, správanie žalovaného v súvislosti s vymáhaním dlžnej sumy od žalobcu, ako aj na to, či si žalobca plnil svoje povinnosti riadne a včas, ktoré mu vyplývali z uzatvorenej zmluvy, a či na jeho strane vznikla prípadne aj psychická ujma, ktorá je v priamej súvislosti s vymožením dlžnej pohľadávky žalovaného, a ak áno, akú intenzitu dosiahla.

19. Súd prvej inštancie pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia správne prihliadal na skutočnosť, že žalobca si neplnil svoju povinnosť a dostal sa do omeškania so splácaním poskytnutých úverov, avšak ako bolo už uvedené vyššie, nesprávne opätovne skúmal obligatórne náležitosti uzatvorených zmlúv, ktoré opätovne následne vyhodnocoval, čo malo zásadný význam na určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia. S takýmto postupom súdu prvej inštancie sa nie je možné vôbec stotožniť, pretože tak súdu prvej inštancie ako ani odvolaciemu súdu v tomto štádiu konania neprináleží opätovne hodnotiť, a už vôbec nie komentovať právoplatné rozhodnutia súdov. Odvolací súd poukazuje na to, že takýmto postupom súdu prvej inštancie dochádza k narušeniu princípu právnej istoty, kedy sporové strany disponujúce právoplatnými rozsudkami, ktoré neboli zrušené alebo zmenené disponujú novým rozhodnutím z iného konania, v ktorom súd spochybňuje v podstate svoje predchádzajúce rozhodnutia a prijaté závery (aj keď ide o rozhodnutia vydané iným zákonným sudcom). Odvolací súd preto v tomto smere opätovne posúdil výšku primeraného finančného zadosťučinenia s ohľadom na výsledky vykonaného dokazovania a dospel k záveru, že žalobca si neplnil svoju povinnosť a nesplácal poskytnuté úvery riadne a včas, preto bol právny predchodca žalovaného povinný domáhať sa zaplataenia dlžných súm súdnou cestou, avšak tento dal žalobcovi na podpis spotrebiteľské zmluvy, ktoré neobsahovali všetky zákonom stanovené obligatórne náležitosti, preto v dôsledku sankcie bezúčinnosti a bezpoplatkovosti poskytnutých úverov mal nárok len na vrátenie istín poskytnutých úverov. Zo strany žalovaného, resp. jeho právneho predchodcu tak došlo porušeniu práv žalobcu, a v prípade, ak by žalobca splácal poskytnuté úvery riadne a včas, v súlade so splátkovými kalendármi, došlo by na strane žalovaného, resp. jeho právneho predchodcu k bezdôvodnému obohateniu, pričom odvolaciemu súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že v takýchto prípadoch spotrebiteľa v reálnom čase nemajú vedomosť o nedodržaní obligatórnych náležitostí zmlúv a už vôbec nemajú vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane veriteľa.

20. Vo vzťahu k vzniknutej psychickej ujme, súd prvej inštancie neprihliadol na listinné dôkazy predložené žalobcom tri dni pred pojednávaním konaným dňa 26.06.2020 s tvrdením, že uvedené mohol predložiť už skôr, keďže k poslednej komunikácii medzi žalobcom a žalovaným došlo dňa 04.11.2019. Odvolací súd sa ani v tomto prípade nemôže stotožniť s takýmto postupom súdu prvej inštancie, pretože zo spisu vyplýva, že na pojednávaní konanom dňa 12.04.2019 (zápisnica na č.l. 92 - 93) zisťovala zákonná sudkyňa aká ujma vznikla žalobcovi, pričom z uvedenej zápisnice vyplýva, že právna zástupkyňa žalobcu okrem iného predložila zákonnej sudkyňi emailovú komunikáciu žalobcu a žalovaného zo dňa 11.02.2019, v ktorom bola uvedená výzva na zaplataenie dlžnej čiastky pohľadávky, hoc táto bola už uhradená, pričom v uvedenej komunikácii bola uvedená aj informácia, že v prípade jej neuhradenia bude zvážená možnosť vykonania osobnej návštevy žalobcu zamestnancom žalovaného. Z uvedenej zápisnice tak vyplýva, že už na prvom pojednávaní mala zákonná sudkyňa informácie o vzniknutej psychickej ujme žalobcu, pričom opísané praktiky žalovaného mala podložené aj mailovou komunikáciou, ktorá jej bola poskytnutá k nahliadnutiu. Uvedené skutočnosti však neboli zohľadnené pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia. Odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že v predmetnom prípade bola zo strany žalobcu preukázaná psychická ujma, ktorá bola spôsobená samotným konaním žalovaného, ktorý nesprávne započítaval žalobcom uhradené sumy, v dôsledku čoho kontaktoval žalobcu s výzvami na úhradu dlžných súm, hrozil osobnými návštevami v domácnosti žalobcu, v dôsledku čoho sa žalobca nachádzal v neustálej neistote.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením vo výroku I. ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1, § 390 C.s.p..

22. Vo vzťahu k výroku II., ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol dospel odvolací súd k potrebe zmeny rozsudku v tomto výroku. Pri určení výšky primeraného finančného

zadosťučinenia mal odvolací súd za to, že žalobcovi je potrebné priznať minimálne sumu vo výške 780,-, a to vzhľadom na zistenia uvedené v bode 19. tohto odôvodnenia, ako aj vzhľadom na to, aby uvedená priznaná minimálna výška primeraného finančného zadosťučinenia pôsobila na žalovaného ako účinný a odradzujúci prostriedok ochrany. Odvolací súd pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia vzal do úvahy aj psychickú ujmu, ktorá bola žalobcovi spôsobená. Vzhľadom na to, že žalobcovi bola síce spôsobená psychická ujma v dôsledku správania žalovaného, z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie a ani z tvrdení žalobcu prezentovaných v priebehu konania nevyplývalo, aby táto dosahovala až takú intenzitu, ktorá by mala výrazný vplyv na život žalobcu (napr. rodinný, súkromný, spoločenský) a aby žalovaný aj v skutočnosti realizoval tvrdené osobné návštevy žalobcu v jeho domácnosti, preto odvolací súd dospel k tomu, že v tomto smere možno žalobcovi priznať ďalšiu sumu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 200,-Eur. Z uvedeného tak vyplýva, že žalobca má nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia spolu vo výške 1.130,- Eur (780+200+150), čo predstavuje cca 50% sumy požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia požadovaného žalobcom. Odvolací súd mal za to, že takto priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia zodpovedá svojmu účelu, poskytuje satisfakciu a odradzuje dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľa.

23. Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením vo výroku II. postupom podľa § 388, § 390 C.s.p. zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 980,- Eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a nad túto sumu označený výrok postupom podľa § 387 ods. 1, § 390 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

24. Odvolací súd marginálne uvádza, že procesný predpis upravujúci konanie pred súdmi - Civilný sporový poriadok - ktorého znalosť sa u sudcu prvoinštančného súdu prezumuje, nedáva tomu oprávnenie a povolanie (nie po prvý krát) vnášať do dôvodov svojho rozhodnutia subjektívne emócie, zrejme vyvolané neprijatím/nepochopením záverov zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu, resp. glosovať jeho procesný postup. Tu odvolací súd poukazuje na nevyhnutnosť rešpektovať vyslovené názory a výroky „vyššieho“ súdu, ak ten rozhodne o zrušení rozhodnutia súdu „nižšieho“, pričom vo výnimočných prípadoch (napr. zmena skutkových zistení, zmena právnej úpravy) je prípustný odklon od právneho názoru „vyššieho“ súdu, no ten musí byť aj náležite a dôkladne odôvodnený. Opačný prístup by znamenal masívne komentovanie rozhodnutí „vyšších“ súdov súdmi „nižšími“ a postupne by mohol viesť k navodeniu stavu anarchie v justícii. Z tohto pohľadu má odvolací súd za to, že súdu, ktorému bolo rozhodnutie „vyšším“ súdom zrušené, neprináleží komentovať, polemizovať, rozoberať postup a rozhodnutie tohto súdu v odôvodnení svojho rozhodnutia, ale pre tieto dišputy slúži pôda seminárov, stretnutí, porád, pôda akademická, ako aj sféra odbornej právnej literatúry a pod..

25. Pokiaľ ide o výrok o trovách celého konania. Zásada úspechu vo veci (§ 255 C.s.p.) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Nárok na plnú náhradu trov konania sa priznáva iba z prisúdenej sumy, čo treba vyjadriť vo výroku rozsudku (ku tomu pozri napr. KS TT, sp. zn. 10Co/191/2017, KS PO, sp. zn. 12Co/53/2018 a Veľký komentár CSP, C.H.Beck, str. 926). Preto o trovách celého konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 C.s.p., § 262 ods. 1 C.s.p., § 255 ods. 1 C.s.p. a celkom úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov celého konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu, no iba z prisúdenej sumy. O výške priznanej náhrady trov celého konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 C.s.p.). Odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 C.s.p..

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).